

*NOTE (MOF-sekr.)
Materiale modtaget fra Kaj Bank Olesen
Ifb med foretræde for udvalget 4/11-15*

Til kommunaldirektør for Herning Kommune
Erik Hattens
Vildbjerg, 22. september 2015

Jeg skriver til jer for at få et helt klart svar på følgende spørgsmål:

Hvad har I planlagt at gøre vedrørende de 4 Vestas 112v vindmøller, der står alt for tæt på min virksomhed og bolig og udsender langt mere støj end tilladt?

Uafhængige støjmålinger har vist, at vindmøllerne udsender lavfrekvent støj og almindelig støj, der går langt ud over det lovmæssigt tilladte. Desuden har jeg henvendt mig til Herning Kommune op til flere gange pga. vindmøllernes impulser og hyletoner, der forekommer især om natten.

Jeg undrer mig over, at Herning Kommuner ikke har sørget for at fremskaffe målinger, som dokumenterer, hvad der foregår. Det virker på mig, som om kommunen slet ikke interesserer sig for denne sag og prøver med vilje at undgå al sagsbehandling.

Det er nu på andet år at minkfarmen er ramt af store skader på dyr. Minkene dør, fordi der forekommer mange aggressioner, dyrenes frugtbarhed er meget stærkt nedsat, og det værste: der forekommer masser af aborter, et stort antal af minkhvalpene er vanskabte. Der foreligger dokumentation fra dyrlægen, der viser hvornår skaderne begyndte at opstå: Samme dag, hvor vindmøllerne blev sat i drift.

Min kone og jeg har været nødt til at fraflytte vores bolig, som nu står tomt og forfalder. Vi har mistet vores hjem på grund af vindmøllerne. Vi har aldrig fået nogen form for erstatning for vores tab.

Hvad er Herning Kommunes politik i denne her sag?

Det virker som om kommunen prøver at glemme denne skandale, som ellers er meget kendt i andre lande, for eksempel i Tyskland. Der eksisterer masser af dokumenter på ft.dks hjemmeside og der findes videoer på tv2, avisartikler i Danmark og en stor artikel i Tysklands welt.de. Også Australiens nye undersøgelse om vindmøller har fået dokumentation på Hernings vindmølleskandale.

Danmarks ministerier er underrettet om min situation, men har indtil nu ikke sørget for, at sagen bliver undersøgt. Det har ikke været muligt endnu at få vindmøllerne stoppet for at få nøjagtige lydmålinger gennemført. Det kan ikke være rigtigt, at vindmøllerne kan få tilladelse til at ødelægge min virksomhed og mit hjem.

Jeg ser frem til jeres svar.

Hilsen

Kaj Bank Olesen
Tiphedevej 10
7480 Vildbjerg Tel. 2120 1780

Vedrørende henvendelse omkring støjgener fra vindmøller ved Abildå

Sagsnummer.: 01.02.15-P16-6-11

Tak for din henvendelse af 22. september 2015 til Kommunaldirektør Erik Hattens.

Herning Kommune konstaterer, at I føler store psykiske og fysiske gener, ved ophold i jeres bolig på Tiphedevej 10, 7480 Vildbjerg. Herning Kommune betragter henvendelsen som en klage.

Herning Kommune skal administrere efter bl.a. de statslige retningslinjer og krav, der fremgår af lovgivningen om støj fra vindmøller. Det betyder, at der skal være hjemmel i loven, for at kommunen kan medvirke ved at afhjælpe eventuelle støjgener fra vindmøller ved erhverv og dyrehold.

Vindmøllerne ved Abildå er opsat efter de i lovgivningen gældende og fastsatte krav for vindmøller.

Afstanden fra vindmøller til boliger er fastsat i bekendtgørelsen om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (BEK nr. 1590 af 10/12/2014). Heraf fremgår det, at afstanden fra vindmøller til boliger skal være minimum 4 x vindmøllens totalhøjde. Der er i bekendtgørelsen hverken retningslinjer for, eller krav til *afstanden* fra vindmøller til erhverv og dyrehold.

Støj fra vindmøller reguleres ved bekendtgørelse om støj fra vindmøller (BEK nr. 1284 af 15/12/2011, Vindmøllebekendtgørelsen), der *ikke indeholder hverken retningslinjer for eller krav til, hvor meget vindmøller må støje ved erhverv og dyrehold*. Herning Kommune vurderer ikke, at der er mulighed for at stille yderligere krav end dem der er fastsat i bekendtgørelsen.

Herning Kommune har heller ikke via anden lovgivning, hjemmel til at afhjælpe eventuelle støjgener fra vindmøllerne på din virksomhed og eventuelle påvirkninger af minkene på minkfarmen.

Vindmøllebekendtgørelsen fastsætter grænseværdier for vindmøllestøj i og ved boliger i det åbne land. Vindmøllebekendtgørelsen fastsætter ligeledes krav til hvordan man skal måle og beregne vindmøllestøjen.

I VVM-tilladelsen for vindmøllerne ved Abildå, var der fastsat krav om, at der skulle udarbejdes en kontrolmåling og beregning af støjen ved de nærmeste naboer, i henhold til reglerne i vindmøllebekendtgørelsen. Målingen er foretaget den 10. december 2013. Ifølge målingen *overholder* vindmøllerne de i lovgivningen fastsatte grænseværdier for støj og lavfrekvent støj.

Herning Kommune har efterfølgende modtaget en orienterende måling af den lavfrekvente støj fra vindmøllerne, af 14. oktober 2014. Denne måling er **ikke** udført i henhold til reglerne i vindmøllebekendtgørelsen.

Herning Kommune har mulighed for at kræve, at vindmølle ejer skal få udarbejdet en ny måling og beregning af støjen fra vindmøllerne, *hvis der er en begrundet mistanke om*, at vindmøllerne ikke overholder de i lovgivningen fastsatte grænseværdier for støj.

På baggrund af de to støjmålinger, af henholdsvis den 10. december 2013 og 14. oktober 2014, har Herning Kommune **ikke** en begrundet mistanke om, at vindmøllerne ved Abildå ikke overholder de fastsatte grænseværdier for støj og lavfrekvent støj. Dette er ensbetydende med, at kommunen ikke har lovhjemmel til at kræve af vindmølleopstiller, at der i henhold til vindmøllebekendtgørelsens §12, stk. 1, litra 3 skal udarbejdes en ny støjmåling og beregning af støjen fra vindmøllerne ved Abildå.

Som beskrevet i det ovenstående har Herning Kommune ikke lovhjemmel til at afhjælpe problematikken, og anser sagen som afsluttet for vores vedkommende.

Med venlig hilsen
Jørgen Krogh
Direktør for By, Erhverv og Kultur

Herning
Kommune

Jørgen Krogh
Direktør
By, Erhverv og Kultur

E-mail: bekjk@herning.dk
Direkte tlf.: +45 96 28 85 00
Mobil tlf.: +45 20 67 41 43

Kaj Bank
Tiphedevej 10
7480 Vildbjerg
CHR 59544

Trehøje Dyrlæger d. 14/5-2014

Rådgivningsbesøg 12/5-2014

Besætningen omfatter 4600 minktæver med hvalpe, der er plasmacytose status A. Besætningen er nu i kategorien "almindelig rådgivning" og skal derfor have 4 årlige rådgivningsbesøg.

Gennemgang af minkfarmens optegnelser om dødelighed og medicinforbrug

Besætningen har optegnelser over døde mink. Der bliver noteret for hver dag hvor mange der dør og døde dyr opbevares i fryser.

Døde dyr i perioden 20 april-10 maj (i parentes en angivet døde dyr i perioden 1.april-24 maj 2013):

Hvalpe: 1649 (370)

Tæver: 12 (9)

Der har været indsendt 3 tæver til undersøgelse for plasmacytose. Quicktest var negativ for alle 3.

Undertegnet har talt med dyrlæge Gitte Larsen fra DTU vedr. muligheder for yderligere diagnostik mht. forklaring af den relativt høje hvalpedødelighed. Hertil skal således anvende 10-20 hvalpe som alle skal undersøges for virus, bakterier og toksiner. Prisen er variabel men vil ligge i området 10-20.000 kr.

Muligheden er forelagt Kaj men er ikke blevet foretaget endnu.

Klinisk gennemgang af den aktuelle sundhedsstatus i alle afsnit af besætningen

Afsnit med dyr blev tilset. Alle tæver som har været drægtige har nu fået unger og antallet er meget svingende. Enkelte tæver har ingen hvalpe pga. døde hvalpe og flere ligger med en enkelt hvalp i redekassen.

Tævernes sundhedstilstand syntes ok dog vurderes de at virke lidt stressede dvs. løber ind og ud af redekassen når man passerer burene.

Flere hvalpe findes med tegn på diarre, sorte negle og brunt sekret i nakken, og besætningsdiagnosen fedtede hvalpe oprettes.

Produktionsdata

Oprørelsen forventes sidst i maj måned.

Vurdering af foderstrategi frem til fødsel

Parringsperiode

Der flushes og tæverne trækkes ned i foder inden flushing.

Vinter og drægtighedsperiode

Der fodres ad libitum en gang daglig, der er derfor ingen huldstyring eller individuel fodring. Det anbefales at tæverne ikke taber sig i drægtighedsperioden da det er meget vigtigt, især for førsteårstæverne, for at kunne udvikle tilstrækkeligt mælkekirtelvæv.

Fødsel og diegivning

Der har været mange døde hvalpe og flere af dem er deforme. Der afventes endelige tal på hvor mange det drejer sig om.

Foderstrategi for perioden fra fødsel til udsætning

Der fodres en gang daglig ad libitum omkring fødsel, dog reduceres der hvis der er problemer med fødslerne. Ved diegivning sættes fodermængden op så de fodres 2 gange daglig. Dette fortsættes når hvalpene æder med og når de skilles fra og kommer væk fra tæven.

Sundhedsproblemer i perioden

Typisk vil man i denne og den kommende periode se diarre hos hvalpene og når de bliver ældre også bidskader.

Typisk opdeles diarreeren som følgende:

Diarre i alderen 0-15 dage: Dehydrerede hvalpe med skorper og ofte forårsaget af mælkemangel hos tæven, varmessress, foderfejl, tæven er syg (børbetændelse, yverbetændelse). Behandling består primært i at flytte hvalpene.

Diarre 15-30 dage (fedtede hvalpe): Fedtede og klistrede hvalpe, ofte coli-infektion med astro-virus som disponerende faktor. Behandling omfatter som regel en resistensundersøgelse efterfulgt af injektionsbehandling af hvalpe hver anden dag og evt. fodermedicinering af tæverne. Derudover udskiftning af alt redemateriale, 2/3 snittethalm blandet med 1/3 høvlspåner og kartoffelmel.

Diarre 30-45 dage (fravænningsdiarre): Hvidlig, remuladefarvet diarre forårsaget af sult og tørst bl.a. pga. tæver som ikke malker godt mere. Behandling er hyppig fodring evt gennem redelåg, ekstra vandforsyning i eller ved redekasse evt. medicinering i foder.

Fravænnning

Fravænning sker tidligst ved 8 uger med mindre der opstår problemer med bid der udgør risiko for tæver og hvalpe.

Det anbefales at de tæver og kuld hvor der er problemer med bid bliver afmærket specielt og herefter sat ud ved pelsning. Målet med denne strategi er at genetisk relateret aggression avles ud af besætningen.

Vaccination

Det er planlagt at vaccinere alle hvalpe mod virusenteritis og hvalpesyge efter 10 ugers alderen.

Smittebeskyttelse

Skema produceret af Kopenhagen Fur ang. smittebeskyttelse gennemgås ved besøg i maj.

Loppe og fluebekæmpelse

Alle redekasser er pakket med loppebekæmpelsesmidler (pulvex og demilin), der sprøjtes mod fluer efter behov om sommeren og sommeren over tømmes gyllerenderne 1 gang pr. uge for at holde fluerne væk. Der anvendes Biopermafote mod flæskeklaner.

Punkt G bilag 2 bkg. 261 mv.

Der har været en relativ stor dødelighed hos hvalpene i forhold til sidste år. Kaj mener at langt størstedelen af de døde minkunger kommer fra tæver som har stået tættest på møllerne i drægtighedsperioden og at årsagen derfor er stressbetinget. Dette kan ikke afvises.

Efter laboratorieundersøgelse er der ingen tegn på at årsagen er plasmacytose. Døde hvalpe er frosset ned mhp. evt. videre diagnostik. Der afventes en opgørelse på antal hvalpe pr. tæve og goldprocent. Det skal derefter sammenholdes med landsgennemsnittet.

Besætningsdiagnosen fedtede hvalpe er oprettet med Amoxinsol.

Næste rådgivningsbesøg er ikke aftalt.

Venlig hilsen
Henrik Pedersen
Besætningsdyrlæge
Mob: 20851883

Kaj Bank
Ejer

Kaj Bank Olesen
Tiphedevej 10
7480 Vildbjerg
CHR-nr. 59544
Tlf.: 21-20 17 80

Vestjyske Dyrlæger Aps
Erhvervsparken 2
6830 Nr. Nebel

Karen Enevoldsen
Tlf: 21-77 08 01 / 70 26 16 80

Konklusion på farmbesøg den 05.06.2014

Formål med farmbesøget:

At forsøge at nå frem til en forklaring på de usædvanligt dårlige produktionsresultater i indeværende sæson.

Til stede ved besøget:

- Pelsdyravler Kaj Bank Olesen (KB)
- Konsulent Vilhelm Weiss, Kopenhagen Fur (VW)
- Besætningsdyrlæge Henrik Petersen, Trehøje Dyrlæger (HP)
- Minkdyrlæge Karen Enevoldsen, Vestjyske Dyrlæger (KE) (inviteret som *second opinion*).

Beskrivelse af 2014-sæsonen frem til besøgsdato:

KB har udtaget rigeligt med tæver til parring (helt præcist 6.847), da han frygter problemer. De bange anelser bliver opfyldt:

1. Det lykkes kun at få parret knap **66 %** af tæverne. KB beskriver forløbet således: "Der var ikke bare tale om, at tæverne var snerpede / hannerne ikke gad – de sad simpelthen bare i hver sin ende af buret og skreg ad hinanden!"
Kommentar: Normalt vil andelen af tæver, som slet ikke vil parre, ligge under 5 %. Sådan har det også tidligere været på KB's farm.
2. Omparringsprocenten har været meget lav – ca. **65 %**.
Kommentar: Normalt ligger omparringsprocenten på mindst 80 på en rimeligt veldrevet farm. De bedste ligger over 90 %. I de foregående år har KB formået at omparre ca. 90 % af tæverne.
3. Ud af de 4.501 tæver, som det lykkes at få parret, viser de 963 sig at være uden hvalpe ved hvalpeoptællingen (26.-27.05) – svarende til **21,4 %**. Heraf har de 331 – svarende til **7,4 % af parrede tæver** - faktisk født (vurderet ud fra hvalpelyd i redekassen / påvisning af hvalpe eller fostre), medens resten – svarende til **14 % af parrede tæver** - har været reelt golde (= er ikke blevet drægtige).

Goldprocenten varierer meget fra farm til farm – og fra farvetype til farvetype.

I 2014 har fordelingen af farvetyper hos parrede tæver set således ud:

- Vildmink (brune): 24,5 %.
- Mahogany: 24,0 %.
- Standard (sorte): 13,1 %.
- Hvide: 14,6 %.
- Pearl: 5,4 %.
- Silverblue: 13,2 %.
- Cross: 5,2 %.

Kommentar/vurdering: De fleste avlere har de største problemer med frugtbarheden hos hvide og sorte mink. Begrundet i fordelingen af farvetyper er det min vurdering, at goldprocenten på KB's farm burde kunne holdes på max. 10-12.

4. **Fødselsforløbet** har været meget usædvanligt. Et ualmindeligt stort antal tæver valgte at føde ude i buret – og ikke i redekassen. Personalet fandt adskillige hvalpekuld, som blot var født i buret i én stor klump og efterladt der (fotodokumentation forefindes). Hvalpene var tilsyneladende fuldbårne. KB fandt adskillige hvalpe med misdannelser.

Kommentar/vurdering: Normalt vil langt de fleste tæver vælge at føde i redekassen. Evt. dødfødte / misdannede hvalpe vil normalt blive ædt af tæven. Af samme grund findes der ingen "norm" for, hvor mange hvalpe, der fødes med misdannelser.

Den beskrevne fødselsadfærd kan umiddelbart kun begrundes med en ukendt stress-faktor.

Fødselsbesvær: Man har kun mistet 12 tæver i fødsel, svarende til **0,27 %**.

Vurdering: Meget få!

Sammenligning mellem avlssæsonerne 2013 og 2014:

Sammenligningsgrundlag:

Jeg har valgt at sammenligne med sæsonen 2013, eftersom farmstørrelse og sammensætning af farvetyper har været meget nær den samme i de 2 sæsoner.

	2013:	2014:
Antal tæver taget fra til avl:	6.599*	6.847*
Procentdel af tæver, som ikke vil parre:	Under 5.	Godt 34.
Omparringsprocent:	Ca. 90.	Ca. 65.
Goldprocent – incl. tæver med mistede kuld:	5,5.	21,5.
Hvalperesultat pr. indsat, parret tæve – hvalpe optalt i perioden 20.05-25.05:	5,7.	4,3.

*: I 2013 blev farmen udvidet til 4.500 årstæver. KB tog rigeligt med tæver fra til parring, fordi han havde forhåbning om at kunne sælge et antal parrede tæver. Da dette ikke lykkedes, blev overskydende tæver + ikke parrede tæver pelset ultimo marts.

I 2014 har KB taget rigeligt med tæver fra til parring alene af den grund, at han frygtede problemer. Ikke parrede tæver blev pelset ultimo marts. Goldtæverne går stadig på farmen.

Resultat af farmgennemgang den 05.06.14:

Huld, tæver:

Generelt passende – vurderet ud fra fødselstidspunkt og kuld størrelse.

Størrelse og huld, hvalpe størrelse / kuld størrelse:

Generelt pæne hvalpe i fin foderstand. Der ses dog usædvanligt mange små kuld.

Husning / strøelse / pasningskvalitet / hygiejne-niveau:

OK! Hvalpenettene er blevet muget 2 gange i løbet af hvalpeperioden. Der er rent i burene, og minkene har rigeligt med strøelse.

Sygdomsproblemer i hvalpeperioden / symptomer på sygdom ved farmgennemgangen:

- Fedtede hvalpe:** Kun 2 kuld. Intet observeret på besøgsdagen.
- Diarré:** Der har ikke været problemer. På besøgsdagen var der fin afføring fra såvel tæver som hvalpe.
- Yverbetændelse:** Intet observeret.
- Lopper:** Man har kun konstateret enkelte lopper – i mindre end en håndfuld kuld.

Smitsomme sygdomme:

Ved farmgennemgangen sås ingen tegn på smitsom sygdom.
Farmen er testet negativ for plasmacytose.
Samtlige hvalpe sommervaccineres årligt i ugerne 30+31 imod såvel virusenteritis som hvalpesyge.
Denne politik har man altid fulgt.

Kontrol af avlshanner:

Der er (korrekt) foretaget testikelkontrol 2-3 uger før parringernes start.

Håndtering af drægtige tæver:

Det er velkendt, at stress-påvirkning - herunder flytning - af tæver i implantationsperioden (til og med første april-uge) kan have negativ effekt på hvalperesultatet. KB's tæver er ikke håndteret i perioden. De blev flyttet i redekasser den 15.-16.04.

Indkøbspolitik:

Det er velkendt, at indavl har negativ effekt på frugtbarheden.
KB har hvert eneste år indkøbt mindst 15-20 avlshanner. Altid i december.
I de forløbne år er der (p.gr.af farmudvidelsen) årligt indkøbt 40 avlshanner + endvidere et antal avlstæver.

Vurdering: OK.

Medarbejdere:

Afhængigt af årstiden beskæftiges op til 3½ medarbejder.
De samme personer har arbejdet på farmen i årevis og må formodes at besidde den fornødne rutine.

Fodringsprincipper, parrings- og drægtighedsperioden:

Energi-niveau'et er blevet holdt pænt gennem de kolde vintermåneder.
Op til parringernes start er energi-niveau'et halveret i perioden 21.02-24.02, hvorefter der er blevet flush'et (fodring efter ædelyst) i perioden 25.02-03.03.
I *implantationsperioden* (perioden, hvor fostrene vokser fast i livmoderen = ultimo marts-primo april) har foderstyrken – som anbefalet – været relativt høj.
I perioden 01.04-16.04 (kort før start på fødslerne) har fodertildelingen været som anbefalet – dvs. jævn. Der er tildelt ca. 220 gram foder pr. dyr.

Kommentar/vurdering:

Flushing er gennemført efter bogen.
I implantationsfasen har energi-niveau'et været højt – hvilket er vigtigt for at få maksimalt hvalpeudbytte.
I resten af drægtighedsperioden er det vigtigt, at tæverne ikke taber i huld, da dette kan => mangelfuld yverudvikling. KB har ligget på en jævn foderstyrke igennem hele perioden = svarende til anbefalingerne.

220 gram foder dagligt pr. tæve er en moderat energi-tildeling, som ikke disponerer for fedme – og dermed fødselsbesvær. Hvad der da heller ikke har været.

Fodringsprincipper, hvalpeperioden:

På besøgsdagen fodres 2 gange dagligt. Foder fordeles over middag. Indtørrede foderrester kasseres.

Niveau'et ligger på godt 500 gram foder dagligt pr. tæve, hvilket er mindre end fodercentralens gennemsnit – men passende på grund af det dårlige hvalperesultat.

Vurdering: OK.

Håndtering af aggressive tæver/hvalpe:

På besøgsdagen virkede tæverne rolige. Vi fandt dog 3 kuld, hvor der var bidskader på flere af hvalpene. Disse tæver bliver omgående fravænnet. Der var tale om store, velfungerende hvalpe. Er dette ikke tilfældet, er KB meget opmærksom på hvalpenes vandforsyning. I tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt hvalpene har lært at anvende drikkeventilen, stilles en drikkeskål ind i buret.

Kommentar/vurdering:

Det er ikke usædvanligt, at enkelte tæver bliver aggressive over for hvalpene allerede i første juni-uge. Årsagen er i reglen, at tæven er malket ned. Sådanne tæver skal omgående tages fra – hvilket også sker.

Efterfølgende har KB telefonisk meddelt mig, at man allerede i uge 24 måtte påbegynde konsekvent fravæning, fordi aggressions-niveau'et eksploderede.

Konklusion:

Trods grundig gennemgang af farmen - incl. forhåndenværende statistisk materiale – er det ikke muligt at påpege kendte faktorer, som kan forklare de forringede produktionsresultater.

Diskussion:

I 2011 blev der opstillet 4 vindmøller (totalhøjde ca. 140 meter) meget tæt på farmen. Den nærmeste af møllerne står 328 meter fra farmen, den næste ca. 100 meter længere væk. Placering i forhold til farmen: vest-sydvest.

Lovgivning:

Cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller, § 2, stk. 3:

”Der må ikke planlægges for opstilling af vindmøller nærmere nabobeboelse end 4 gange møllens totalhøjde”.

Bkg. om støj fra vindmøller, kap. 2, § 4:

Den samlede støjbelastning fra vindmøller må ikke overstige følgende grænseværdier:

- a) 44 dB ved en vindhastighed på 8 m/sek.
- b) 42 dB ved en vindhastighed på 6 m/sek.
- c) Lavfrekvent støj: Max. 20 dB ved begge vindhastigheder.

Dyreværnsloven, Bkg. 252 af 8. marts 2013, Kap. 1, § 1:

”Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe”.

Kommentar:

Der findes regler vedr. afstanden fra kæmpe-vindmøller til menneskers beboelse – incl. maksimal tilladt støjbelastning. Men der findes ingen lovgivning, som tager hensyn til husdyrbesætninger (bortset fra Dyreværnsloven).

Lovgivningen fortolkes således, at vindmølleopstiller forud for opstilling af vindmøller *beregner*, hvor høj støjbelastningen bliver på den enkelte beboelse.

Højfrekvent støj (almindelig vingestøj) lader sig forud-beregne med en acceptabel sikkerhedsmargin.

Lavfrekvent støj er en ualmindeligt kompliceret størrelse. Ifølge akustikere på Aalborg Universitet afhænger denne bl.a. af vindretning, vindstyrke, luftfugtighed, jordbundsforhold, placering og udbredelse af de vandførende lag i jordbunden + diverse isoleringsfaktorer i menneskers boliger.

Der findes adskillige eksempler (også i Danmark) på, at den beregnede belastning med lavfrekvent støj ikke holder stik. I det grelleste eksempel, jeg kender, har man målt 27 dB lavfrekvent støj flere steder i en beboelse, hvor afstandskravene var overholdt. Der er tale om en logaritmisk skala => 27 dB er en mangedobling af 20 dB.

Vindmøllerrelaterede avlsresultater:

I de haller, som ligger tættest på vindmøllerne, mislykkedes parringen i 46 % af tilfældene.

Ud af de 1.786 tæver, som faktisk blev parret i de pågældende haller, viste 579 (32,4 %) sig at være golde!

Vejrforhold:

Ifølge KB er arbejdsforholdene absolut værst, når vinden er let til hård fra vestlig-sydvestlig retning. Tørvejr er værst – regnvejr hjælper gevaldigt.

Vedlagte statistikker er hentet fra DMI's vejrarkiv.

I parringsperioden (de første 3 uger af marts - +/- et par dage) har vinden overvejende været let til hård fra vestlige-sydvestlige retninger.

Personalet beskriver parringsperioden således: "Det var tæt ved utåleligt at opholde sig på farmen!" På besøgsdagen var der svag vind fra øst og let regn. Trods dette var vingestøj fra vindmøllerne tydeligt hørbar over alt på farmen.

Vibroacoustic Disease = vibro-akustisk sygdom = VAD:

Der findes faktisk videnskabelige undersøgelser omkring levende organismers reaktion på lavfrekvent støj.

Vedhæftede referat er resultatet af forskning udført på Lissabon Universitet, Portugal, og fremlagt ved møde i Maastricht, Holland, i 2004.

Kort referat:

Hos *mennesker* har det været kendt i årtier, at eksponering for lavfrekvent støj kan medføre hjerneskader og nedsatte intellektuelle funktioner.

Forskerne i Lissabon kunne imidlertid påvise, at der endvidere opstod alvorlige skader også på hjerte og kredsløb.

Man har fundet frem til følgende fysiske forandringer:

-Degeneration eller total forsvinden af fimrehår i hjertesæk og luftveje.

-Abnorm nydannelse af bindevæv i bl.a. hjertesæk og blodkar => fortykkelse af væggen i blodkar => øget risiko for blodpropper.

I øvrigt henvises til artiklen:

"VIBROACOUSTIC DISEASE – THE RESPONSE OF BIOLOGICAL TISSUE TO LOW FREQUENCY NOISE".

Forfattere: Mariana Alves-Pereira m.fl., Lissabon Universitet.

Almindelige danskeres respons på vindmøllestøj:

Undertegnede bor i det sydvestlige hjørne af Ringkøbing-Skjern Kommune. Vi har ualmindeligt mange vindmøller. Siden efteråret 2011 har jeg sat mig meget grundigt ind i vindmølleproblematikken. Jeg har besøgt / interview'et adskillige familier, som har fået tilværelsen ødelagt af kæmpe-vindmøller. Desuden har jeg søgt al tilgængelig forskning på området.

Mine faglige kvalifikationer:

I halvfjerdsene arbejdede jeg på minkfarm (såkaldt "lavpraktiske funktioner"). Siden februar 1985 har jeg arbejdet professionelt som dyrlæge / rådgiver på minkfarme.

Typiske symptomer på VAD hos mennesker:

- Søvnløshed, utilpashed, konstant træthed.
- Fornemmelsen af, at "der kører en dieselmotor på den anden side af muren".
- Fornemmelsen af, at "ens indre organer vibrerer".
- Hjertebanken, svimmelhed, svedudbrud, irritabilitet, glemsomhed.
- Hos kvinder markante forstyrrelser i menstruationscyclus.

Mulige effekter på husdyr:

Der findes ingen undersøgelser – endsige dokumentation – vedr. vindmøllestøj's påvirkning af vores produktionsdyr – herunder mink.

Imidlertid har man i det portugisiske studie udført grundige forsøg på laboratorie-rotter.

Rotterne er blevet udsat for lavfrekvent støj i varierende grader, af varierende eksponeringslængde, etc. (der henvises til vedhæftede artikel).

Resultat: Hos næsten samtlige rotter kunne påvises de samme fysiske/mikroskopiske forandringer, som man har kunnet påvise hos mennesker med VAD.

Min konklusion:

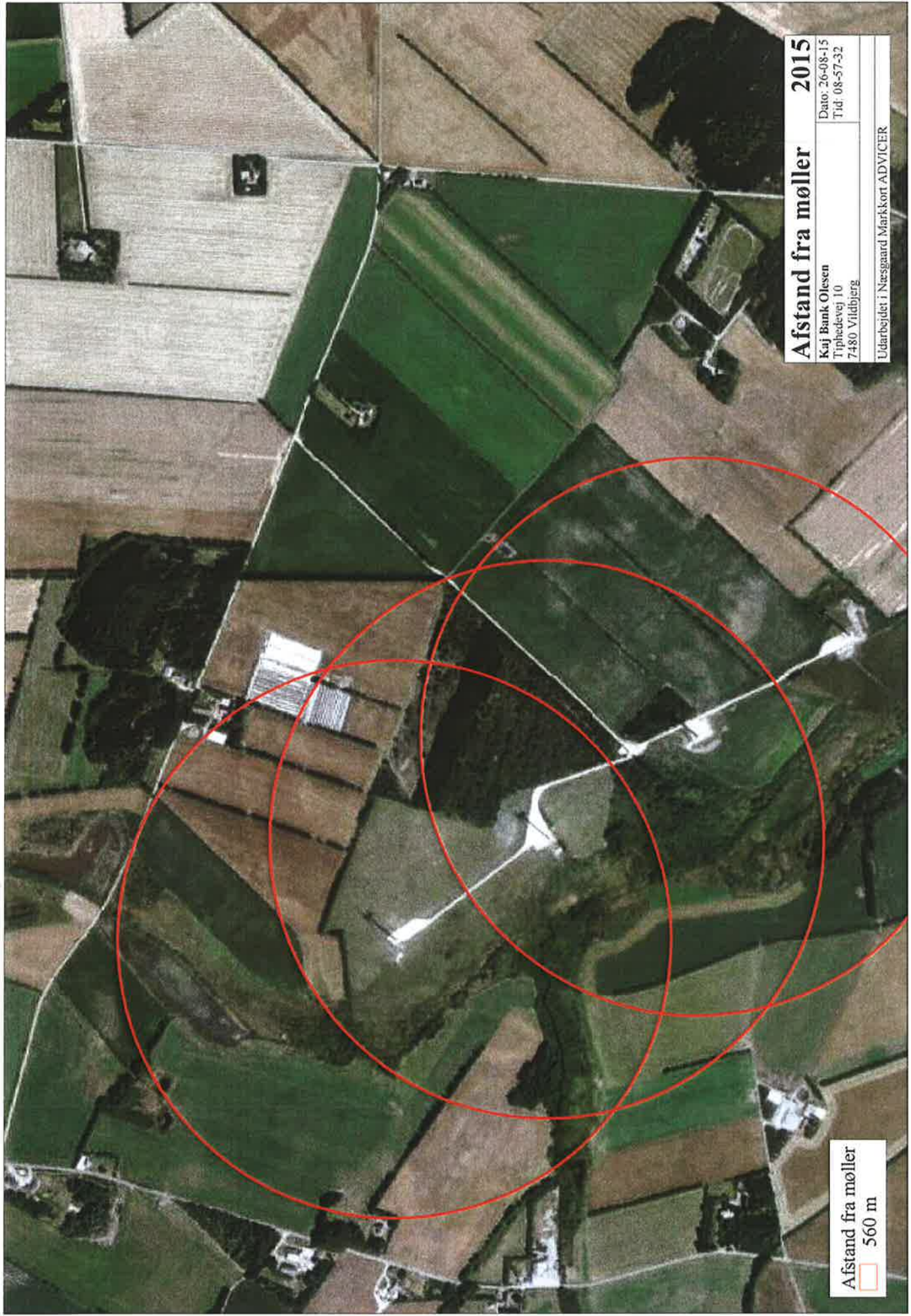
1. **Bedømt ud fra KB's beskrivelse af de fysiske symptomer, han og medarbejderne oplever, er jeg ikke i tvivl om, at KB og hans medarbejdere lider af VAD.**
2. **Lovgivningens regler er overholdt m.h.t afstand fra vindmøller til beboelse. Blot bør man huske, at en minkfarm er en arbejdsplads, hvor folk opholder sig op til 16 timer dagligt i parrings- og hvalpesæsonen => medarbejderne på farmen bliver eksponeret for vindmøllestøj i en grad, som der ikke tages hensyn til i lovgivningen.**
3. **Med den portugisiske undersøgelse in mente er KB's farm en livsfarlig arbejdsplads.**
4. **Jeg har arbejdet med mink i over 40 år – og har *aldrig* oplevet, at flere end 25 % af tæverne ikke ville parre => der må ligge en stress-faktor bag!**
5. **Trods årtiers vellykket avlsarbejde må minken stadigvæk betegnes som det mest støjfølsomme af vores produktionsdyr.**
Hvis mennesker og rotter reagerer ens på de samme støjbelastninger, er det nærliggende at antage, at minken (som dog rent fysiologisk er tættere på mennesket end rotten) kunne tænkes også at blive påvirket af vindmøllestøj!

Mine anbefalinger:

KB's største ønske er at få lov til at flytte farmen ca. 2 km væk fra møllerne.

Det er min opfattelse, at fortsat minkproduktion på adressen Tiphedevej 10, Vildbjerg, er uforsvarlig – dels af hensyn til dyrene (Dyreværnsloven!) - men ikke mindst af hensyn til personalet!

Karen Enevoldsen, Dyr læge
Vestjyske Dyr læger
Erhvervsparken 2
6830 Nr. Nebel

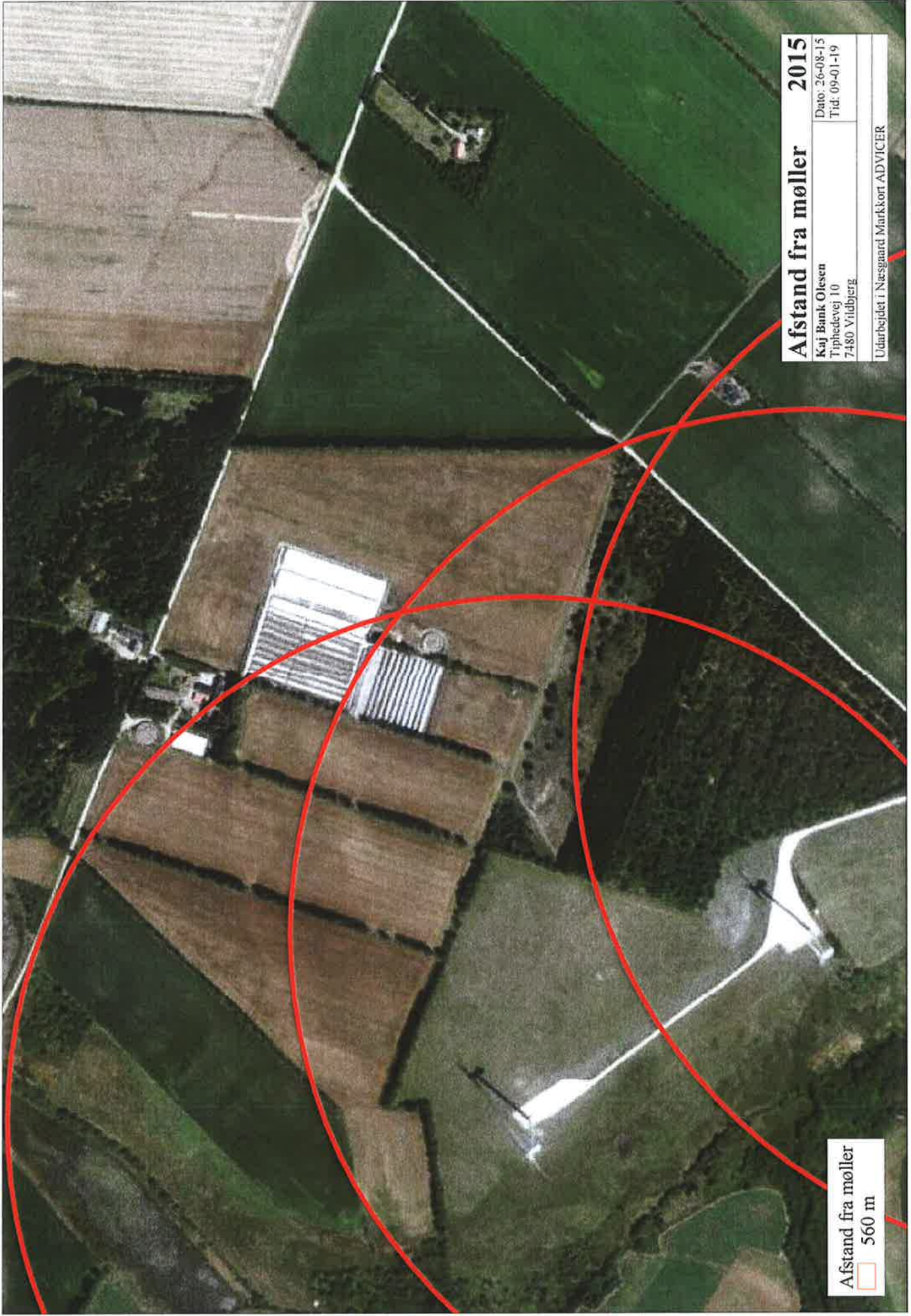
Afstand fra møller 2015

Kaj Bank Olesen
Tiphedevej 10
7480 Vildbjerg

Dato: 26-08-15
Tid: 08-57-32

Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER

Afstand fra møller
560 m

Afstand fra møller 2015

Kuj Bank Olesen
Tiphedevej 10
7480 Vildbjerg

Date: 26-08-15
Tid: 09-01-19

Udarbejdet i Næssgaard Markkort ADVICER

Afstand fra møller
560 m